

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В. о. декана факультету міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

“28 ”серпня 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

МІЖНАРОДНІ СИСТЕМИ ТА ГЛОБАЛЬНИЙ РОЗВИТОК

рівень вищої освіти: перший (магістерський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

(шифр і назва)

спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

(шифр і назва)

освітня програма: «Міжнародна інформаційна безпека»

(шифр і назва)

спеціалізація:

(шифр і назва)

вид дисципліни: за вибором

(обов'язкова / за вибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«28» серпня 2024 року, протокол № 19

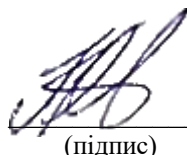
РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки Віктор ПАШКОВ

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «27» серпня 2024 року № 21

В. о. завідувача кафедри

(підпис)

Ірина ПЕРЕСИПКІНА

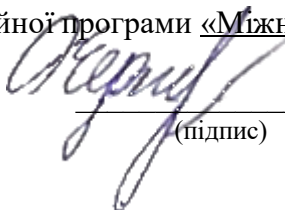
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми

«Міжнародна інформаційна безпека»

назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна інформаційна безпека»

(підпис)

Олена ЧЕРНЕНКО

(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «28» серпня 2024 року № 16

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Олена МИКОЛЕНКО

(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародні системи та глобальний розвиток» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародна інформаційна безпека» підготовки магістра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Метою викладання** навчальної дисципліни «Міжнародні системи та глобальний розвиток» є формування у здобувача цілісного розуміння природи, особливостей і проблем лідерства у сфері міжнародних відносин і комунікації у контексті професійних завдань фахівців-міжнародників.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Міжнародні системи та глобальний розвиток» є:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- формування наступних фахових компетентностей:

СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.

СК4. Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.

СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.

СК10. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

1.3. Кількість кредитів - 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-й
Семестр	
2-й	-й
Лекції	
16 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
88 год.	год.
Індивідуальні завдання	
- год.	

1.6. Заплановані програмні результати навчання.

РН1. Знати та розуміти природу, джерела та напрями еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.

РН5. Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини.

РН9. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку.

РН10. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.

РН19. Брати участь у професійній дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій, поважати опонентів і їхню точку зору, доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з фахових проблем.

РН21. Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Міжнародні системи як об'єкт наукового дослідження

Підходи до дослідження міжнародних систем. Основні наукові школи міжнародно-політичних досліджень. Динаміка міжнародних систем. Концепції міжнародних систем. Міжнародний порядок і міжнародна система. Системний аналіз.

Тема 2. Структура і функції міжнародних систем

Структура міжнародних систем. Стабільність та безпека міжнародних систем. Внутрішнє та зовнішнє середовище. Геополітика та геостратегія. Соціальне середовище.

Тема 3. Структурні рівні системи міжнародних відносин

Структурні рівні системи міжнародних відносин (глобальний рівень; регіональний та субрегіональний рівні; рівень двосторонніх відносин; національний рівень).

Тема 4. Вестфальська світополітична модель міжнародних відносин

Основні принципи Вестфальської системи.. Формування європоцентричного світу. Віденська міжнародна система. Версальсько-Вашингтонська система міжнародних відносин. Формування регіональних підсистем міжнародних відносин. Характеристики Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин.

Тема 5. Постбіполярна міжнародно-політична система

Завершення «Холодної війни». Специфіка переходу від біполярної до сучасної міжнародної системи. Однополярний момент і американська гегемонія. Складова лідерства США у постбіполярний період. Баланс сил та проблеми у основних геополітичних регіонах світу. Контури нової багатополярності та перспективи американського лідерства.

Тема 6. Концептуальні основи процесів глобалізації та її наслідки

Поняття та прояви глобалізації. Історичні корені глобалізаційних процесів. Основні етапи глобалізації. Вестернізація, індігенізація та глобалізація. Глобалізм – неоліберальна концепція глобалізації. «Вашингтонський консенсус». Національна держава, суверенітет і глобалізація. Альтерглобалізм як альтернатива глобалізму.

Тема 7. Україна в постбіполярній системі міжнародних відносин

Міжнародне середовище і постання незалежної України. Пріоритетні напрями зовнішньої політики України. Непослідовність і імітація як проблеми української політики. Проблема визначення національних інтересів України. Україна в системі європейської безпеки. Відносини Україна-НАТО. Російсько-українські відносини.

Тема 8. Глобальні проблеми людства

Демографічні проблеми. Екологічна криза. Бідність. Поширення інфекційних хвороб і епідемій. Незбалансований економічний розвиток. Ядерні озброєння. Тероризм.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	с	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.
Тема 1. Міжнародні системи як об'єкт наукового дослідження	15	2		2	-	11	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Структура і функції міжнародних систем	15	2		2	-	11	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Структурні рівні системи міжнародних відносин	15	2		2	-	11	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Вестфальська світополітична модель міжнародних відносин	15	2	2		-	11	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Постбіполярна міжнародно-політична система	15	2	2		-	11	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Концептуальні основи процесів глобалізації та її наслідки	15	2		2	-	11						
Тема 7. Україна в постбіполярній системі міжнародних відносин	15	2	2		-	11						
Тема 8. Глобальні проблеми людства	15	2	2		-	11						
Усього годин	120	16	8	8	-	88	-	-	-	-	-	-

4. Теми практичних і семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Міжнародні системи як об'єкт наукового дослідження	2
2	Структура і функції міжнародних систем	2
3	Структурні рівні системи міжнародних відносин	2
4	Вестфальська світополітична модель міжнародних відносин	2
5	Постбіполярна міжнародно-політична система	2
6	Концептуальні основи процесів глобалізації та її наслідки	2
7	Україна в постбіполярній системі міжнародних відносин	2
8	Глобальні проблеми людства	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	<p>Міжнародні системи як об'єкт наукового дослідження Завдання: поглибити знання про концепції та підходи до дослідження та розуміння міжнародних систем і їх трансформації. Підготувати доповіді з теми. Джерела:</p> <p>1. Соснін О. В. Воронкова В. Г. Постол О. Є. Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри): навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2015. 556 с.</p> <p>2. Манжола В. А. Коппель О. А. Пархомчук О. С. Міжнародні системи та глобальний розвиток. К.: Знання, 2014. 526 с.</p>	11

2	<p>Структура і функції міжнародних систем <i>Завдання:</i> розглянути основні складові міжнародних систем, механізми їх функціонування та структурних змін. Підготувати презентації у групах щодо аналізу зовнішнього і внутрішнього середовища сучасної системи міжнародних відносин Джерела: 1. Соснін О. В. Воронкова В. Г. Постол О. Є. Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри): навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2015. 556 с. 2. Манжола В. А. Коппель О. А. Пархомчук О. С. Міжнародні системи та глобальний розвиток. К.: Знання, 2014. 526 с.</p>	11
3	<p>Структурні рівні системи міжнародних відносин <i>Завдання:</i> поглибити знання щодо закономірностей і характеристик взаємодії міжнародних акторів на різних рівнях міжнародної системи. Підготувати презентації щодо специфіки будь-якого структурного рівня міжнародної системи (на вибір) Джерела: 1. Капітоненко М. Г. Теорія міжнародних відносин. Чернівці: Книги XXI століття, 2019. 272 с. 2. Перепелиця Г. М. Асиметрія міжнародних відносин / Г. М. Перепелиця, О. В. Заремба, Пол Д'аньєрі; за ред. Г. М. Перепелиці, О. М. Субтельного. К.: Видавничий дім «Стилос», 2005. 555 с.</p>	11
4	<p>Вестфальська світополітична модель міжнародних відносин <i>Завдання:</i> проаналізувати історичну еволюцію системи міжнародних відносин, зокрема її розширення, принципи та характеристики на кожному з історичних етапів. Підготувати презентацію або повідомлення, яке розкриває будь-який історичний етап еволюції міжнародної системи (на вибір) Джерела: 1. Манжола В. А. Коппель О. А. Пархомчук О. С. Міжнародні системи та глобальний розвиток. К.: Знання, 2014. 526 с. 4. Хижняк І. А. Нова історія міжнародних відносин у системному форматі (1648-1918): підручник К.: Персонал, 2009. 224 с.</p>	11
5	<p>Постбіполярна міжнародно-політична система <i>Завдання:</i> поглибити знання щодо характеристик, тенденцій і результатів формування й розвитку системи міжнародних відносин після завершення «Холодної війни». Підготуватися доповіді щодо різних аспектів і напрямків постбіполярної системи міжнародних відносин та гегемонії США. Джерела: 1. Міжнародні системи і глобальний розвиток: підручник / Кер. авт. колективу О.А. Коппель; за ред. Л.В. Губерського, В.А. Манжоли. К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет, 2008. 606 с 2. Перепелиця Г. М. Асиметрія міжнародних відносин / Г. М. Перепелиця, О. В. Заремба, Пол Д'аньєрі; за ред. Г. М. Перепелиці, О. М. Субтельного. К.: Видавничий дім «Стилос», 2005. 555 с.</p>	11
6	<p>Концептуальні основи процесів глобалізації та її наслідки <i>Завдання:</i> визначити історичні та соціально-економічні корені процесу глобалізації, її основні етапи та наслідки для розвитку країн і регіонів. Підготувати презентації щодо проявів і наслідків глобалізації у різних суспільних сферах (економічній, політичній, геополітичній, безпековій, культурній, інформаційній) (на вибір). Джерела: 1. Зінченко В. В. Глобалізація і глобалістика: навч. посіб. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 428 с.</p>	11

	2. Бауман З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства; пер. з англ. К.: ВД «Києво-Могилянська академія», 2018. 109 с.	
7	Україна в постбіполярній системі міжнародних відносин <i>Завдання:</i> поглибити знання щодо розвитку зовнішньої політики України та міжнародного середовища країни та шляхів зміцнення міжнародного становища та безпеки України. Підготувати презентації щодо різних етапів становлення зовнішньої політики України та відносин з країнами-стратегічними партнерами. Джерела: 1. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с. 2. Соснін О. В. Воронкова В. Г. Постол О. Є. Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри): навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2015. 556 с.	11
8	Глобальні проблеми людства <i>Завдання:</i> розглянути актуальні глобальні проблеми людства, їх гостроту та рівень небезпеки для цивілізації, а також шляхи їх вирішення та відповідні ініціативи міжнародного співтовариства. Підготувати презентації щодо будь-якої глобальної проблеми людства. Джерела: 1. Зінченко В. В. Глобалізація і глобалістика: навч. посіб. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 428 с. 2. Власов В. Глобалістика: історія, теорія: монографія. Вінниця: Нілан, 2012. 570 с.	11
	Разом	88

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання програмою не передбачено.

7. Методи навчання

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентою «Міжнародні системи та глобальний розвиток»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
РН01	РН1. Знати та розуміти природу, джерела та напрями еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.	Лекція, підготовка доповідей, виконання практичних завдань у командах, аналіз отриманих результатів	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, виконання практичних завдань, залікова робота

PH05	Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини..	Пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), презентація результатів дослідження	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, виконання практичних завдань, залікова робота
PH09	PH9. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку.	метод проблемних питань, організація дискусій, виконання творчих завдань у командах, робота з вторинними даними, презентація результатів досліджень	Оцінювання результатів виконання творчих завдань, аналітичних доповідей, залікова робота
PH10	PH10. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), презентація результатів дослідження, формулювання рекомендацій	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження
PH19	Брати участь у професійній дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій, поважати опонентів і їхню точку зору, доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з фахових проблем.	Метод проблемних питань, самоаналізу, виконання творчих завдань, організація дискусій, пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), презентація результатів дослідження	Оцінювання виконання творчих завдань, усних доповідей, оцінювання аналітичної частини дослідження
PH21	Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.		

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Заходи, спрямовані на дотримання академічної доброчесності для здобувачів освіти:

1. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

2. Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

3. Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

4. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

8. Методи контролю

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);

- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань в ході індивідуально / командної роботи студентів;

- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);

- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;

- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;

- оцінювання вмінь та навичок збирати та оброблювати дані.

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль. На практичному занятті здобувач може отримати від 1 до 5 балів. При відсутності здобувача вищої освіти на семінарському/практичному занятті без поважної причини та особистої презентації виконаних завдань, але за умови розміщення ним виконаних практичних завдань на платформі Moodle в дистанційному курсі «Зовнішня політика ЄС», оцінка за завдання виставляється на 1 бал нижча від потенційної. Максимальна сума балів за поточним контролем складає **60 балів**.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення **заліку**. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Кожен з білетів містить 2 теоретичні питання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована за перше та друге теоретичне питання, дорівнює 20 балів. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на заліку здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання/подовження дії **форс-мажорних обставин** здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти **залік в тестовій формі** (білет

містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Міжнародні системи та глобальний розвиток», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3861>.

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Робота над аналітичними завданнями, індивідуальними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	5
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	3-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував неповне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, припустився суттєвих помилок	1-2
Робота над проектними завданнями, командними роботами тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку	5
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок	3-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1-2
За теоретичне питання залікового білету	здобувач цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.	16-20
	здобувач розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування.	11-15
	здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно.	6-10
	здобувач не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.	0-5

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання												Разом	Залік	Сума
Розділ 1						Розділ 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

Максимальна кількість набраних балів з дисципліни складає **100 балів**.

Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Соснін О. В. Воронкова В. Г. Постол О. Є. Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри): навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2015. 556 с.
2. Міжнародні системи і глобальний розвиток: підручник / Кер. авт. колективу О.А. Коппель; за ред. Л.В. Губерського, В.А. Манжоли. К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет, 2008. 606 с
3. Манжола В. А. Коппель О. А. Пархомчук О. С. Міжнародні системи та глобальний розвиток. К.: Знання, 2014. 526 с.
4. Хижняк І. А. Нова історія міжнародних відносин у системному форматі (1648-1918): підручник К.: Персонал, 2009. 224 с.
5. Зінченко В. В. Глобалізація і глобалістика: навч. посіб. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 428 с.

Допоміжна література

6. Міжнародні відносини та зовнішня політика України :підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.
7. Перепелиця Г. М. Асиметрія міжнародних відносин / Г. М. Перепелиця, О. В. Заремба, Пол Д'аньєрі; за ред. Г. М. Перепелиці, О. М. Субтельного. К.: Видавничий дім «Стилос», 2005. 555 с.
8. Бауман З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства; пер. з англ. К.: ВД «Києво-Могилянська академія», 2018. 109 с.
9. Власов В. Глобалістика: історія, теорія: монографія. Вінниця: Нілан, 2012. 570 с.
10. Капітоненко М. Г. Теорія міжнародних відносин. Чернівці: Книги ХХІ століття, 2019. 272 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. <https://mfa.gov.ua/> - офіційний сайт Міністерства закордонних справ України
2. <https://ufpa.org.ua/> - Українська асоціація зовнішньої політики
3. <https://uaforeignaffairs.com/uk> - журнал «Зовнішні справи»
4. <https://www.un.org/en/> - сайт ООН
5. <https://www.oecd.org/en.html> - сайт ОЕСР
6. <https://www.weforum.org/> - сайт Всесвітнього економічного форуму в Давосі

7. <https://www.undp.org/> - сайт Програми розвитку ООН
8. <https://www.sipri.org/> - Стокгольмський інститут дослідження проблем миру

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непереборної сили

В умовах дії обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Міжнародні системи та глобальний розвиток»
<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3861>